

**Avaluació institucional de
l'European University Association**

Informe d'autoavaluació de la
Universitat Autònoma de Barcelona

Índex

1. Introducció.....	3
2. Com ha canviat la UAB en els darrers anys (1998-2004)	3
2.1. Normes institucionals i valors (<i>Institutional norms and values</i>).....	3
2.1.1. Fites i objectius	3
2.1.2. Restriccions i oportunitats	4
2.1.3. Activitats acadèmiques	6
2.1.4. Activitats de recerca.....	8
2.1.5. Gestió.....	9
2.2. Seguiment i gestió de la qualitat	10
2.3. Gestió estratègica i capacitat de canvi	12
 <i>Special focus</i>	
3. L'orientació de la UAB vers l'estudiant.....	13
3.1. Introducció.....	14
3.2. L'estudiant de preaccés.....	15
3.2.1. Activitats d'informació.....	16
3.2.2. Activitats d'orientació.....	16
3.3. L'estudiant pregraduat	18
3.3.1. Vessant acadèmic	19
3.3.2. Vessant de desenvolupament i atenció dels estudiants.....	23
3.4. L'estudiant postgraduat	27
4. Àrees de millora i propostes.....	29

1. Introducció

El Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI) està impulsant l'avaluació institucional de les universitats catalanes amb la metodologia europea de l'European University Association (EUA), hereva de l'antiga Conferència de Rectors Europeus (CRE). La Universitat Autònoma de Barcelona es presenta a la primera fase d'aquestes avaluacions, juntament amb la Universitat Politècnica de Catalunya, la Universitat de Lleida, la Universitat Rovira i Virgili, i la Universitat Oberta de Catalunya.

La UAB ja havia estat avaluada per la CRE l'any 1996, i l'any 1998 tenia lloc el *follow up* d'aquesta primera avaluació. És per aquest motiu que es vol aprofitar aquesta nova avaluació, que es planteja amb la mateixa metodologia que l'anterior, per anar més enllà i incidir de manera especial en els temes que ara més preocupen la Universitat.

Aquest informe, doncs, s'organitza en dues parts. En la primera part se segueix el protocol d'avaluació de l'EUA per a fer una breu síntesi dels canvis més importants que han tingut lloc a la UAB des de l'any 1998. En la segona part, a la qual es dóna més importància en aquest informe, s'analitza de manera especial la reorientació centrada en l'estudiant que es du a terme en la nostra universitat. Aquest és un plantejament que s'ha d'entendre en el marc dels canvis que s'estan preparant per a la integració de les universitats en l'espai europeu d'educació superior (EEES), una de les grans orientacions estratègiques actuals de la nostra universitat.

2. Com ha canviat la UAB en els darrers anys (1998-2004)

2.1. Normes institucionals i valors (*Institutional norms and values*)

2.1.1. Fites i objectius

Recomanacions del follow up de la CRE (1998)

— *La UAB ha de definir la seva missió, les seves normes i els seus valors acadèmics, abans de transformar-los en finalitats i objectius.*

— *La UAB ha de defensar i posar en funcionament opcions estratègiques.*

Canvis produïts des del 1998

D'acord amb la recomanació de l'avaluació de la CRE de “definir la missió de la UAB, els seus valors, les opcions estratègiques i els objectius”, al llarg del curs 1999-2000 es va elaborar el Projecte d'anàlisi i diagnòstic institucional (PADI), que buscava definir el futur marc institucional i operatiu de la UAB. L'any 2002 es va presentar el Pla director, el document per a impulsar la planificació estratègica a la UAB. El **Pla director** fa explícits i concreta els objectius i les línies d'acció de govern que l'equip de govern s'ha compromès a desenvolupar durant el període 2002-2006. Aquest Pla, que incorpora els objectius del nou contracte programa amb la Generalitat, deriva cap a les estructures bàsiques de la Universitat mitjançant la negociació conjunta de l'equip de govern amb centres, departaments, instituts i serveis per a establir la planificació específica de la Universitat per mitjà dels Acords Interns de Planificació (AIP).

Aquesta definició estratègica interna s'ha produït al mateix temps que tenien lloc canvis importants en les normes estatals i autonòmiques que regulen l'educació superior a Catalunya i a tot l'Estat espanyol. L'any 2001 el Parlament de l'Estat espanyol va aprovar la **Llei orgànica d'universitats** (LOU), i el 2003 el Parlament de Catalunya, en aplicació de les seves competències, va aprovar la **Llei d'universitats de Catalunya** (LUC), que desenvolupa la LOU a Catalunya. Alguns dels canvis que es poden destacar són:

- Elecció per sufragi universal del rector –anteriorment el rector era elegit pel claustre general. Això no obstant, cada vot té un pes diferent: els vots del personal acadèmic doctor representen el 51%; els vots dels estudiants, el 30%; els vots del personal acadèmic no doctor, el 9%, i els vots del personal d'administració i serveis, el 10%.
- Modificació de l'estructura de cossos de professorat de les universitats i previsió de noves figures de professorat contractat, que poden arribar a representar el 49% de tot el professorat d'una universitat.

Una de les conseqüències directes d'aquest canvi legislatiu ha estat la **reforma dels estatuts** de les universitats. La UAB va aprovar els nous Estatuts el curs 2002-03.

— Pel que fa a l'estructura de la Universitat, es manté la dualitat facultats-departaments. La facultat s'erigeix com a màxima responsable de l'organització dels ensenyaments i el departament, com a estructura responsable d'organitzar la docència i la recerca.

— Pel que fa als òrgans de representació, govern, direcció i gestió, s'unifiquen els mandats dels òrgans de govern unipersonal: 3 anys per als territorials (degans, directors, etc.), i 4 anys per als generals. En la primera avaluació de la CRE es recomanava aquesta ampliació del mandat de degans i directors de departament. També es regula la figura del coordinador d'estudis, amb funcions de direcció, organització i coordinació dels ensenyaments.

Aquesta reforma dels Estatuts ha desencadenat la revisió i l'actualització de tots els reglaments de funcionament intern de facultats i departaments.

2.1.2. Restriccions i oportunitats

Recollit en el follow up de la CRE (1998)

- *Limitacions actuals:*
 - *Cap opció per part de la UAB de seleccionar l'alumnat.*
 - *Poca autonomia per a definir plans d'estudis.*
 - *Poca autonomia per a definir una política de contractació de personal acadèmic nou i per a contractar personal de recerca no vinculat a tasques docents.*
 - *Qualitat i quantitat del personal administratiu i de serveis insuficients.*
 - *Autonomia financera condicionada i insuficient.*
 - *Dificultat per a atreure alumnes d'altres països.*
- *Factors externs que poden comportar canvis estratègics:*
 - *Política de finançament que implica que la UAB perdi diners si els estudiants es matriculen de menys crèdits.*
 - *Descens de sol·licituds per la davallada demogràfica.*
 - *Competència amb altres universitats.*
- *Elements nous que es plantegen:*
 - *La creació de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.*
 - *La nova figura dels contractes programa.*

Canvis produïts des del 1998

Pel que fa a les **limitacions** que va assenyalar el comitè d'avaluadors, la major part continuen sent vigents. Això no obstant, amb referència a la poca autonomia per a contractar personal de recerca sense vinculació amb les tasques docents, cal dir que el nou marc legal dibuixat per la LOU i la LUC ha obert la possibilitat de comptar amb personal dedicat exclusivament a la recerca i amb una nova definició de la carrera professional del professorat. Amb tot, els programes Ramón y Cajal (en l'àmbit estatal) i ICREAS (en l'àmbit autonòmic) ja havien obert la possibilitat de contractar personal exclusivament amb funcions de recerca.

En aquests anys també s'ha modificat el sistema de finançament de les universitats catalanes. És necessari destacar que el model de finançament públic (un 75% de l'ingrés corrent de la UAB, un 15% del qual s'obté mitjançant projectes competitius) es basa, fonamentalment, en variables docents de pregrau (mesurades amb indicadors de volum i, cada cop més, de rendiment) i, sols parcialment, en variables relacionades amb l'activitat de recerca i de tercer cicle, molt importants i distintives de la nostra universitat. Per tant, hi continua havent un desajustament entre el nostre model d'universitat i el model de finançament públic.

Un altre canvi a ressaltar és l'increment del nombre d'estudiants estrangers. El curs 2003-04 un total de 2.971 estudiants estrangers cursaven estudis a la UAB (el 44%, de tercer cicle). Això representa un increment d'estudiants d'altres països del 76% respecte al curs 1998-99 i, en el cas del tercer cicle, un increment del 96%.

Pel que fa als **factors externs** que destacava el comitè, efectivament, s'han produït canvis estratègics en les universitats. La davallada demogràfica s'ha fet realitat. El curs 2003-04 van sol·licitar cursar estudis en el conjunt del sistema universitari català un 17% menys d'estudiants que el curs 1997-98 (50.760 sol·licitants el 1997-98 i 42.007 el 2003-04). Aquesta disminució del nombre d'estudiants d'entrada ha anat acompanyada del descens de sol·licituds per a cursar determinats estudis, sobretot en l'àmbit de les Humanitats, provocat pels canvis en les preferències dels estudiants. Alhora, el nombre de titulacions ofertes per les universitats catalanes ha augmentat un 25%. El resultat ha estat un increment de la competència entre universitats. En aquest nou escenari la UAB ha aconseguit mantenir el nombre d'alumnes de nou accés, tot i que una part important de la seva oferta d'estudis està condicionada pels canvis en la demanda; amb tot ha sabut fer front a aquesta situació amb una estratègia de programació de nous estudis atractiva per a l'estudiant i per al mercat de treball.

Paral·lelament, al llarg d'aquests anys ha augmentat la rellevància de la formació continuada. La resposta de les universitats ha estat dotar-se d'estructures organitzatives, amb gestió semiprivada, que adapten de manera continuada l'oferta d'aquest tipus de formació. El curs 2003-04, 10.764 estudiants cursaven algun programa de tercer cicle a la UAB, dels quals 7.158 (el 67%) eren de formació continuada i la resta seguien programes de doctorat.

Entre els **elements nous** que es plantejaven el 1998-99, l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya ha refermat el seu paper d'impuls dels processos d'avaluació de la qualitat a les universitats. Arran de la LUC, amplia les seves funcions i, a més d'impulsar les avaluacions institucionals de titulacions, serveis i processos, inicia l'avaluació individual del professorat universitari, necessària per a accedir a les noves figures de professorat que preveu la LOU.

Un altre dels elements que el 1998-99 eren encara nous, els contractes programa entre la universitat i la Generalitat, han esdevingut una eina habitual de gestió. El primer contracte programa signat per la UAB (1998-2001) es va enfocar a corregir els punts febles de la Universitat i, alhora, a potenciar aquells en què estava més ben preparada. Els objectius pactats, mesurats amb indicadors i amb un seguiment anual per part de la Generalitat, es van aconseguir totalment. Actualment, el contracte programa vigent (2002-2005) és un suport per a la implementació de la política estratègica interna definida per la UAB en el seu Pla director i desenvolupada per mitjà dels Acords Interns de Planificació amb les facultats, els departaments, els instituts i els serveis.

2.1.3. Activitats acadèmiques

Recomanacions del follow up de la CRE (1998)

— *Es dona suport a la decisió de la UAB de reduir la quantitat de feina dels estudiants i oferir-los més oportunitats de triar cursos opcionals.*

— *Les càrregues docents caldria simular-les a partir de les particularitats de cada disciplina, incloent-hi el treball de laboratori i les classes experimentals, per tal de definir la ràtio entre alumnat i professorat per a totes les disciplines.*

Canvis produïts des del 1998

La consideració del *follow up* de la CRE respecte a la quantitat de feina dels estudiants i les càrregues docents eren una conseqüència dels plans d'estudi que es van dissenyar el 1992 i que el 1998 ja havien mostrat els seus problemes: una càrrega lectiva molt important per a l'estudiant i un gran nombre d'assignatures a cursar. La resposta a aquesta situació va ser la revisió de la majoria dels plans estudis a la llum de la normativa estatal que es va aprovar per a solucionar aquest problema: limitació del nombre d'assignatures a cursar simultàniament, anualització d'assignatures, sobretot en el primer cicle, i adaptació de fins a un 30% dels crèdits a formes de docència no presencials.

La UAB, en especial, va dissenyar les "tutories integrades" amb un objectiu doble: reduir la pressió lectiva sobre l'estudiant i proveir atenció individualitzada. Actualment aquesta eina, a cavall entre la metodologia utilitzada fins ara i els nous plantejaments de l'ECTS, està àmpliament implantada a les facultats de Filosofia i Lletres i Psicologia. Per a dissenyar la tipologia i el contingut d'aquestes tutories, es van plantejar enquestes per valorar les càrregues de treball, incloent-hi les dedicacions a teoria, tota la tipologia de pràctiques, etc.

Les ràtios d'alumnes-grup s'hauran de reconsiderar en el marc dels nous plantejaments de les metodologies més participatives que s'estan assajant.

Actualment, la UAB està immersa en el procés d'adaptació dels estudis a l'espai europeu d'educació superior (EEES). Pràcticament totes les titulacions de la nostra universitat han participat en els grups de treball que ha organitzat l'Agència Nacional d'Avaluació i Acreditació (ANECA) per a definir els perfils de competències de cada titulació, com a tasca prèvia a l'establiment dels títols de grau i a la posterior elaboració de tots els plans d'estudis. En aquests moments, a més, a la UAB ja està en marxa un pla pilot d'adaptació de les titulacions a l'EEES, promogut pel DURSI, que aposta per iniciar l'aplicació del que implica aquest nou marc de convergència: noves metodologies d'ensenyament-aprenentatge i d'organització dels estudis.

L'augment de **l'oferta de titulacions** i programes de postgrau ha estat considerable al llarg d'aquest anys. El més destacable, pel que fa a **1r i 2n cicles**, és que s'ha completat l'oferta d'enginyeries, de 5 a 8, i s'ha obert l'oferta de titulacions pròpies i de mencions. Entre les titulacions pròpies de la UAB, les mencions es poden cursar simultàniament amb els estudis oficials, la qual cosa, normalment, representa per a l'estudiant cursar entre 60 i 80 crèdits d'assignatures complementàries per tal de configurar una especialització addicional.

Pel que fa a l'oferta de programes de **tercer cicle**, és on s'ha produït el creixement més gran, fruit de la vocació de la UAB de ser una universitat capdavantera en l'àrea de la formació de postgraduats. L'oferta de programes de 3r cicle ha passat de 271 el curs 98-99 a 364 actualment. El curs 1994-95 es va crear l'actual Escola de Postgrau (en aquell moment Escola de Doctorat i Formació Continuada) per a gestionar l'organització dels programes de 3r cicle. Paral·lelament s'ha inaugurat la Casa Convalescència, un edifici

modernista històric, situat al centre de Barcelona, que la UAB ha restaurat, i que s'ha convertit en la seu a la ciutat de l'oferta de formació continuada.

El Pla director de la UAB 2002-06 estableix de manera prioritària la voluntat “d’afavorir i incentivar un canvi progressiu i modernitzador de la docència del professorat, centrat en el procés d’ensenyament-aprenentatge i en la cerca constant de la millora de la qualitat”. Algunes de les actuacions per a afavorir la **innovació docent** han estat l’organització de jornades temàtiques, congressos i seminaris; la convocatòria interna –ja n’hem fet tres edicions– d’ajuts per al finançament de projectes de millora de la qualitat docent, i la creació de la Unitat d’Innovació Docent en Educació Superior (IDES). Els objectius d’aquesta unitat que treballa des del curs 2003-04 són:

- Oferir recursos i serveis per a optimitzar l’activitat docent.
- Donar suport a les diverses iniciatives docents, enteses en el seu conjunt, a partir del que ja s’està fent.
- Impulsar iniciatives resultants de les avaluacions de les titulacions i dels plans de millora (contractes programa i Acords Interns de Planificació actuals).
- Impulsar iniciatives que concretin el repte de la convergència universitària europea –ECTS– en les diverses titulacions.
- Oferir un pla d’actualització continuada de la formació del professorat.

Un element important en el context de canvis actuals és la **promoció de les TIC** en l’ensenyament. A la UAB s’ha treballat en tres aspectes:

- La integració de les noves tecnologies en la pràctica quotidiana a les aules.
- L’ús de les TIC en la gestió de les actuacions educatives, com ara l’increment de l’ús del correu electrònic en les tutories professor-alumne.
- La importància creixent de la “docència bimodal”. En aquest apartat cal destacar el programa **Intercampus** que forma part del projecte Universitat Digital del Departament d’Universitats Recerca i Societat de la Informació. Aquest programa està coordinat des de la Universitat Autònoma de Barcelona i compta amb la participació de les set universitats públiques catalanes i de la Universitat Oberta de Catalunya. Un projecte que ha permès a uns 1.400 estudiants catalans seguir assignatures de lliure elecció per Internet. Altres experiències internes han estat *Veterinària Virtual*, un espai on la comunitat d’aquesta titulació pot trobar materials docents i informació relacionada, i l’oferta d’estudis no presencials de la titulació Geografia en Xarxa.

Dintre del projecte Autònoma Interactiva, que és la plataforma virtual de la UAB, el Campus Virtual és una de les eines fonamentals que fan possible el model bimodal, un model d’ensenyament que combina els aspectes positius de l’ensenyament presencial amb la utilització de les noves tecnologies de la informació, la qual cosa dóna lloc a noves propostes docents més flexibles, que permeten la desaparició de les limitacions de les coordenades espai-temps. El curs 2003-04, un 25% dels grups de docència presencial del campus va fer ús d’aquesta plataforma i hi van participar un total de 650 professors. El 2004-05, ja són 2.030 les assignatures que fan ús d’aquesta tecnologia de suport a la docència.

2.1.4. Activitats de recerca

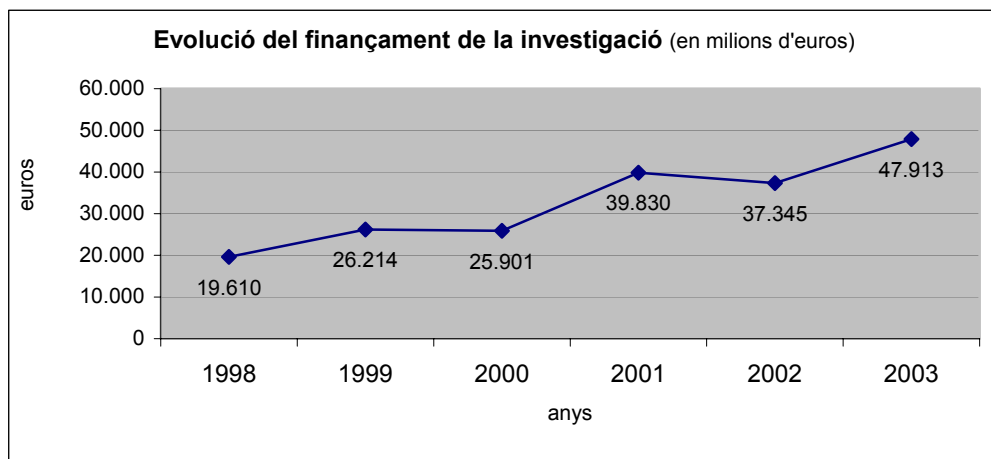
Recomanacions del follow up de la CRE (1998)

— *Caldria establir un sistema d'avaluació de la qualitat i la productivitat de la recerca.*

Canvis produïts des del 1998

Pel que fa a la recomanació dels avaluadors externs, en aquests anys el Vicerectorat d'Investigació ha impulsat la discussió, l'elaboració i el consens d'un sistema **d'avaluació de l'activitat de recerca** dels departaments: els punts PAR; amb tot, actualment, els punts PAR estan a l'espera d'una eina de recollida de dades acceptada per la comunitat universitària que permeti validar-los. En aquesta línia, el nou mòdul d'introducció de la tasca de recerca via web està en fase de testeig per part dels investigadors i d'incorporació dels suggeriments a l'aplicació. Un cop fet aquest ajustament es preveu que s'implanti i funcioni plenament el curs acadèmic vinent.

Una de les línies prioritàries de la UAB en aquest període ha estat l'increment de la captació **de finançament** per a la recerca, tant públic com privat. El gràfic mostra el volum d'aquest creixement.

El punt d'inflexió en el finançament de la recerca es dona l'any 2001. Aquest fet coincideix amb l'adopció del nou Pla nacional d'I+D+I (2000-2003) i del Pla de recerca català (2001-2004), més ambiciosos que els seus predecessors i que, en aquesta línia, van representar una millora en el marc per a desenvolupar activitats de recerca. Entre altres factors que han contribuït a l'augment del finançament, cal destacar:

- La potenciació de les infraestructures de recerca (amb convocatòries importants per aquest concepte).
- El finançament per a la creació de parcs científics.
- Els programes per a la incorporació de personal investigador (Programa Ramón y Cajal i ICREA).
- L'augment dels convenis (inclosos els de serveis).

Per tant, podríem dir que aquest increment ha estat la resposta activa de la Universitat davant d'un escenari millor pel que fa al finançament públic nacional i autonòmic.

Els canvis, però, més significatius produïts a la UAB des del 98 fan referència a una nova **política estratègica de recerca**. L'objectiu del Pla director en aquest camp es convertir la Universitat en un "nucli coordinador d'un potent pol científic i tecnològic (l'Esfera UAB), impulsora de projectes emprenedors, capaç d'orientar i projectar cap a l'entorn

socioeconòmic la seva activitat generadora, transmissora i difusora de nous coneixements, i, per tant, una universitat que actuï com a planter d'investigadors de qualitat i centre de transmissió de coneixements i tecnologies" (Pla director-Eix de la Recerca).

L'**Esfera UAB** és el conjunt de departaments, serveis científicotècnics, instituts i centres de recerca, centres del Parc de Recerca UAB, i hospitals universitaris vinculats a la Universitat Autònoma de Barcelona.

El Parc de Recerca UAB és el conjunt de centres i consorcis específics d'investigació situats al campus de la Universitat Autònoma de Barcelona, creats amb la finalitat de respondre a necessitats específiques en camps de recerca de gran interès, propis i en col·laboració amb altres universitats, administracions, el CSIC i empreses.

Als darrers anys s'han inaugurat al Parc de Recerca UAB importants centres de recerca com el CBATEG (Centre de Biotecnologia Animal i de Teràpia Gènica) i el CReSA (Centre de Recerca en Sanitat Animal).

El **Programa d'innovació i de creació d'empreses** dona el suport necessari per a consolidar l'equip d'emprenedors, per a fer un pla de negoci que els ajudi a dissenyar la millor estratègia de creixement de l'empresa, per a cercar finançament públic i privat que capitalitzi de manera coherent la seva idea, per a incubar un projecte –ja sigui en el Viver d'Empreses de Biotecnologia i Biomedicina a Biocampus (VE3B) o en el Viver d'Empreses de la UAB, ubicat al Parc Tecnològic del Vallès i que acull totes les iniciatives que no són de l'àmbit biotecnològic o biomèdic–, i per a desenvolupar projectes estratègics i innovadors i noves eines de transferència del coneixement.

La UAB ofereix diferents estratègies de col·laboració segons si l'empresa o la indústria opta per la ubicació d'un departament I+D al Parc de Recerca UAB (edifici Eureka), l'adquisició d'un *know-how* o l'explotació d'una patent desenvolupada per un grup de recerca, o si elegeix fer aliances estratègiques o una inversió econòmica per mitjà de la nostra Xarxa de Suport a la Inversió Esfera UAB en projectes innovadors o en una de les 15 *spin-offs* (empreses sorgides a l'Esfera UAB basades en el coneixement) del Programa d'innovació i creació d'empreses.

També s'han desenvolupat mesures per a la protecció del coneixement (*Intellectual Property Rights*) generat pels nostres investigadors (patents i llicències).

Una de les actuacions de **suport a la recerca** que també s'ha reforçat els últims anys ha estat l'aplicació de les **TIC** a la consulta i a l'accés a informació i bibliografia. Des del 1998 el nombre de revistes electròniques, amb text complet, a disposició dels investigadors de la UAB, ha passat de 297 títols a 7.822 el 2004. Una altra eina molt ben valorada pels investigadors és l'accés al Catàleg Col·lectiu de les Biblioteques de Catalunya, un cercador de recursos bibliogràfics (electrònics i no electrònics) a les universitats del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC). El nombre de documents al CBUC ha passat de 1.504.254 registres bibliogràfics el 1998 a 2.319.371 el 2004, la qual cosa implica un creixement del 54%.

2.1.5. Gestió

Recomanacions del follow up de la CRE (1998)

— *A partir del sistema de dades de docència i recerca existent, molt ben valorat, i del sistema de comptabilitat analítica que hi ha en marxa, es recomana la creació d'un sistema de tractament de dades integrat.*

Canvis produïts des del 1998

Una de les reorganitzacions significatives que ha tingut lloc aquests anys ha estat la creació, a partir d'estructures existents, de dues oficines: una per a donar suport als processos d'avaluació i planificació, i una altra, per a la integració de les anàlisis de les bases de dades institucionals.

L'Oficina de Planificació i de Qualitat (OPQ) coordina els programes d'avaluació i planificació estratègica de la Universitat i hi dóna suport. Alguns dels programes que gestiona l'OPQ són:

- els programes d'avaluació de la qualitat de les titulacions i serveis, l'avaluació de l'activitat docent del professorat lligada als complements salarials autonòmics i l'avaluació de la satisfacció dels estudiants respecte a la docència rebuda i del professor respecte al grup de classe.
- el desenvolupament del contracte programa amb la Generalitat, del Pla director de la UAB i dels Acords de Planificació Interns, que desenvolupen les planificacions estratègiques de les estructures bàsiques de la Universitat.
- la planificació acadèmica dels nous estudis i l'assessorament a centres en l'elaboració dels plans d'estudis i l'adaptació a l'EEES.

L'Oficina d'Estudis i Gestió de la Informació (OEGI) té com a funció bàsica l'obtenció de la informació i el processament intel·ligent d'aquesta per a abordar l'anàlisi d'eficiència de la institució i les unitats, l'avaluació integral de les activitats, i donar suport als òrgans de govern de la UAB en la tasca de dur a terme una política de qualitat i millora docent.

L'OEGI està implantant el **Projecte Datawarehouse** per a gestionar l'explotació de les bases de dades institucionals de l'Autònoma. A més, la Universitat coordina el projecte d'accés de totes les universitats catalanes al sistema de Datawarehouse del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació.

Un altre canvi a destacar en aquest període ha estat la creació d'**eines** per a facilitar la **gestió** en l'àmbit **docent**. L'accés via web del professorat a la gestió dels seus grups permet a un professor consultar els expedients dels seus alumnes per mitjà de la xarxa; introduir les qualificacions via Internet, amb diferents prestacions per a fer mitjanes, ponderacions, qualificacions parcials, finals, etc.; imprimir llistats dels seus grups de docència amb informació diferent, etc.

Per a l'estudiant la millora en aquest camp ha estat l'accés en xarxa per a realitzar l'automatització dels caixers automàtics o la consulta del seu expedient i la impressió de la informació.

2.2. Seguiment i gestió de la qualitat

Recomanacions del follow up de la CRE (1998)

— *En relació amb el Programa d'avaluació de les titulacions, es recomana que l'avaluació sigui periòdica i exhaustiva; que s'especifiquin els procediments per a dur a la pràctica les recomanacions del comitè d'experts externs; que hi hagi procés de seguiment, amb avaluadors externs i que els nous contractes programa s'utilitzin per a introduir incentius per a bones pràctiques.*

— *Integrar totes les activitats que s'estan realitzant en un sistema global de garantia de la qualitat.*

— *Desenvolupar una cultura comuna de la qualitat, compartida per facultats i departaments, amb una clara definició de responsabilitats per a la qualitat del procés d'aprenentatge.*

Canvis produïts des del 1998

El **Programa d'avaluació de la qualitat** s'ha continuat aplicant fins l'actualitat. La UAB ha participat en tots els programes d'avaluació impulsats per AQU Catalunya, en programes d'avaluació europea i en alguns de propis, com el Projecte pilot d'avaluació del doctorat. Des de l'inici del Pla nacional d'avaluació de la qualitat de les universitats, l'Autònoma ha avaluat el 90% de les titulacions de 1r i 2n cicle dels centres propis, 9 titulacions de centres adscrits, 11 programes de doctorat, el Servei de Biblioteques i 2 processos: l'accés dels estudiants a la Universitat i la incorporació dels graduats al mercat laboral. També s'han realitzat 3 avaluacions de seguiment de les millores implantades arran d'un procés d'avaluació i, pel que fa a les avaluacions europees, cal destacar l'acreditació de la Facultat de Veterinària per l'*European Association of Establishments for Veterinary Education* i la participació en el projecte TEEP (*Trans-national European Evaluation Project*).

Des del curs 1999-2000, un cop finalitzada l'avaluació d'una titulació, s'iniciava un nou procés de negociació entre l'equip de govern i la titulació per tal de signar un acord per a implementar les propostes de millora identificades en el procés d'avaluació. Aquests acords tenien un seguiment anual dels compromisos adquirits. Actualment, els resultats de les avaluacions s'inclouen en la negociació dels **Acords Interns de Planificació** amb les facultats i els departaments, que és l'instrument de gestió que impulsa l'actual equip de govern.

Altres actuacions dutes a terme per a corresponsabilitzar facultats i departaments han estat l'ús extensiu dels indicadors de rendiment acadèmic, l'avaluació de l'activitat docent del professorat amb participació activa de facultats i departaments, les enquestes d'avaluació de la satisfacció dels estudiants amb la docència rebuda i el reforç de la figura del coordinador d'estudis. La figura del coordinador ha estat recollida en els nous estatuts de la UAB que la defineixen com "les persones encarregades de dirigir, organitzar i coordinar els ensenyaments de cadascuna de les titulacions (...) per delegació dels degans, i amb autonomia".

En el marc del Pla pilot d'adaptació de les titulacions a l'EEEES, en el qual la UAB participa amb 11 titulacions i 3 màsters, està prevista una anàlisi de la qualitat del procés d'aprenentatge, més enllà de la consideració en exclusiva dels indicadors quantitius de rendiment acadèmic que s'han imposat en els últims anys.

El primer any de la implantació de l'Agència Nacional d'Avaluació i Acreditació (curs 2002-03), aquesta va atorgar la menció de qualitat a 22 programes de doctorat de la UAB (el 13% del conjunt de programes de l'Estat espanyol avaluats positivament). Aquest fet situa l'Autònoma entre les primeres universitats amb doctorats de qualitat acreditats. Actualment ja són 38 els programes que han obtingut aquesta menció de qualitat.

Una altra eina per al seguiment de la qualitat de la docència és l'Observatori de Graduats. Amb la participació del Consell Social, l'Observatori ha realitzat estudis de seguiment dels graduats que porten 3 anys en el mercat laboral. Actualment està en marxa un projecte per a fer el seguiment de tots els estudiants que van finalitzar estudis l'any 2001. Les dades que proporciona aquesta anàlisi, en què també es valora la qualitat de la formació rebuda per part de l'estudiant, es debaten amb els responsables de les titulacions i es consideren en el marc de les futures adaptacions de plans d'estudis.

En aquest període, la UAB ha rebut el **reconeixement de qualitat** pel Servei de Biblioteques de la UAB, que, el curs 1999-2000 va rebre la Certificació de Qualitat ISO 9002, que ha anat adaptant i certificant anualment fins l'actualitat.

Per a l'avaluació i millora de la qualitat en la recerca, es va crear la Unitat de Garantia de la Qualitat (UGQ). Mitjançant la UGQ, la recerca a la UAB segueix el Programa de garantia de qualitat: un sistema per a assegurar el compliment d'uns requeriments concrets d'acord amb el nivell de qualitat que vulgui o hagi d'assolir cada unitat de recerca. La UGQ busca estendre a tota l'organització el treball sota criteris de qualitat. D'altra banda s'ha creat el Comitè de Bioseguretat encarregat de vetllar per la seguretat biològica de les persones que treballen a la Universitat i del medi ambient d'aquesta.

2.3. Gestió estratègica i capacitat de canvi

Recomanacions del follow up de la CRE (1998)

— *Utilització del contracte programa per a prioritzar problemes globals de la institució i per a finançar activitats relacionades amb l'establiment d'una cultura de la qualitat.*

Canvis produïts des del 1998

El camí iniciat amb la redacció del primer **contracte programa entre la UAB i la Generalitat** ha tingut continuïtat en la gestió estratègica de la Universitat. Aquest contracte programa fixava els objectius que havia d'assolir la Universitat en el període 1998-2001. Es definia un nou model de finançament que permetia distingir entre una assignació bàsica de recursos i una altra condicionada a l'assoliment d'uns objectius i resultats de qualitat. Aquest nou marc va recolzar la construcció d'un model d'organització territorialment descentralitzat a la UAB. El desplegament intern del contracte programa es va iniciar l'any 1999. Les avaluacions de les titulacions, els compromisos del contracte programa UAB-DURSI i els objectius proposats per l'equip de govern van determinar el contingut dels contractes programa de les facultats, departaments i serveis.

El pas següent va ser l'aprovació del **Pla director** (2002-2006) que concreta els objectius i les línies d'actuació de govern per a aquest període. El Pla director s'articula entorn de sis eixos i cinquanta objectius, i serveix d'eix conductor de la rendició de comptes anual al claustre i com a element de planificació de les actuacions concretes de cada curs.

Paral·lelament al Pla director s'ha signat el segon contracte programa 2002-2005 entre la UAB i el DURSI. La finalitat d'aquest contracte programa és triple:

- Aprofundir en les millores de la docència, la recerca i la gestió de les estructures bàsiques internes de la UAB (centres, departaments i serveis).
- Ser una peça clau de la planificació interna de la UAB.
- Obtenir un finançament addicional.

En el marc del Pla director i del contracte programa amb la Generalitat de Catalunya, l'equip de govern inicia la signatura dels **Acords Interns de Planificació (AIP)** amb les unitats descentralitzades (facultats, departaments i serveis), els quals constitueixen el desplegament de tota la planificació de caràcter estratègic de la Universitat. (Vegeu els annexos.)

Pel que fa al vessant docent i acadèmic, el gran canvi en l'entorn ha estat el procés iniciat l'any 1999 amb la reunió a Bolonya dels ministres europeus d'ensenyament superior per tal de definir les directrius bàsiques d'un **espai europeu d'educació superior (EEES)**. Aquest marc ha de decidir grans canvis en els actuals sistemes d'ensenyament universitari a tot Europa, i la UAB està decidida a ser present d'una manera molt activa en aquesta transformació.

El curs 2002-03 la Comissió d'Ordenació Acadèmica de la UAB va aprovar el document "La UAB i la creació de l'espai europeu d'educació Superior: eixos, perspectives i propostes d'actuació" en què es proposen les línies d'actuació que cal seguir per reformar el sistema i situar l'Autònoma en el marc definit per l'acord de Bolonya. El curs 2003-04, malgrat l'aturada de l'impuls legislatiu del Govern espanyol, la UAB va decidir iniciar el procés d'adaptació a l'espai europeu.

L'actual curs 2004-05 la UAB ha iniciat el Pla pilot d'adaptació de les titulacions a l'EEES, promogut pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya. La UAB participa en el Pla pilot amb 11 titulacions i 3 màsters i ha esdevingut la universitat que adaptarà un major nombre d'estudis dins d'aquest pla. En la segona part d'aquest informe s'explica àmpliament la participació i les implicacions organitzatives d'aquest Pla pilot.

Special focus

3. L'orientació de la UAB vers l'estudiant

3.1 Introducció

El procés de canvi dut a terme en el marc universitari ha estat molt important en els últims anys: canvis en el marc legislatiu, canvis en els plans d'estudi, canvis en les metodologies docents..., amb tot, la perspectiva tradicional des de la qual s'abordaven aquests canvis era una perspectiva institucional, d'àmbit de govern o d'àmbit acadèmic.

Actualment, les actuacions derivades del Procés de Bolonya, d'una banda, amb el disseny d'un procés de formació i aprenentatge molt orientat i basat en l'estudiant, i la competència entre les diferents universitats per a captar més i millors estudiants, de l'altra, ens obliguen a ordenar i explicitar la proposta de la nostra universitat des del punt de vista i la perspectiva de l'estudiant.

Avui l'estudiant té la capacitat de decidir on vol estudiar, i des de la Universitat ens hem d'obligar a facilitar-li els elements per a prendre la decisió. Hem d'explicar des de la mateixa Universitat per què val la pena estudiar a l'Autònoma; els estudiants ho han de percebre i la Universitat ha d'aprendre a mesurar-ho.

La nostra universitat vol estar atenta a la captació d'estudiants, atenta a la globalitat de serveis acadèmics i no acadèmics que li pot oferir durant la seva estada, i hem de començar a treballar en un àmbit fins ara verge: el dels antics alumnes, avui potencials estudiants de cursos de postgrau o de formació continuada, però també preceptors fonamentals per a aconseguir nous estudiants.

Les actuacions que es presenten a continuació estan organitzades d'acord amb el tipus de relació dels estudiants amb la universitat, és a dir:

- l'estudiant de preaccés, el col·lectiu d'estudiants que busca on cursar estudis universitaris.
- l'estudiant pregraduat, que està matriculat en uns estudis per a obtenir un títol de grau.
- l'estudiant postgraduat, que, o bé pot estar cursant el doctorat o una altra formació de postgrau, o bé forma part dels antics alumnes als quals la Universitat pot oferir formació continuada.

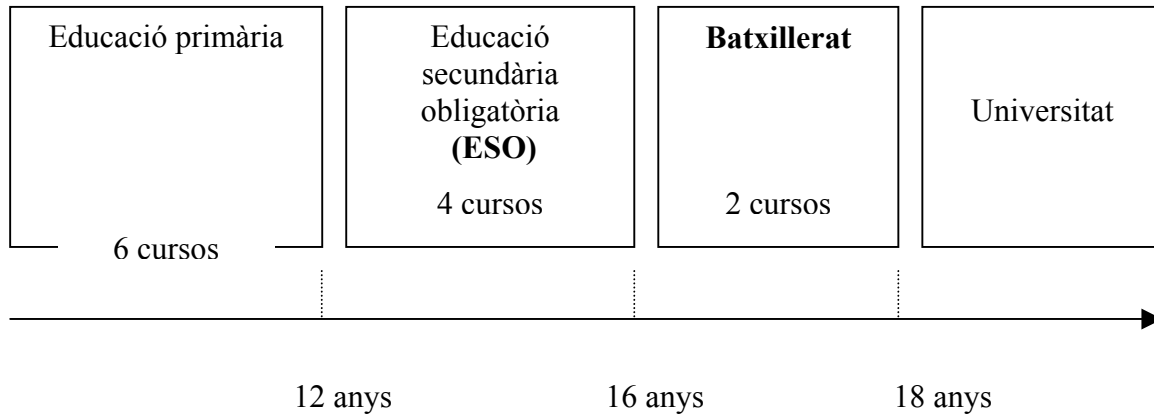
Aquest document vol ser un document de partida per a la nostra universitat que permeti reflectir el que hem fet fins ara i establir una proposta clara i diferenciada vers els estudiants en les diferents etapes de la seva formació. L'elaboració d'aquest informe ha deixat palès que el dinamisme dels últims anys ha portat a la creació i el desenvolupament de moltes i molt importants iniciatives tant en l'àmbit acadèmic com en el no acadèmic.

Estem responent de manera global a la pregunta: Què fa la UAB pels seus estudiants? La descripció de tot el que es fa ens ha de servir per a poder desenvolupar un marc general més adequat.

3.2 L'estudiant de preaccés

Entenem per “estudiant de preaccés” l'estudiant que ha de prendre la decisió de cursar estudis universitaris en un centre determinat. Tot i que el perfil de l'estudiant de preaccés ha anat variant en els darrers anys, encara són els estudiants de secundària els que constitueixen el gruix d'aquest col·lectiu. Per a aquests estudiants hi ha dos moments cabdals que afecten la decisió: mentre cursen 4t d'ESO, moment en què decideixen continuar en el batxillerat o no, i mentre cursen 2n de batxillerat, moment en què escullen estudis i centre on fer-los.

Estructura del sistema educatiu espanyol

Les actuacions de la UAB adreçades als estudiants en la fase prèvia al seu accés s'engloben en un **pla de promoció** que s'ha desenvolupat els últims anys amb l'objectiu de millorar el procés de captació, tant des d'un punt de vista qualitatiu (els millors estudiants) com quantitatiu (més estudiants). Totes les activitats que es duen a terme estan emmarcades en el Pla de promoció general que ha crescut de manera continuada amb eines i propostes que ofereixen des de la informació més general fins a la més específica i també orientació.

Paral·lelament a la utilització de mitjans de comunicació de massa i d'Internet i de la presència en fires, la UAB ha creat i desenvolupat una xarxa de relacions amb un nombre important de centres de secundària (al voltant de 300 centres) per a conèixer més de prop i atendre les necessitats i les expectatives tant dels futurs estudiants universitaris com del professorat, que actua com a “conseller” i que és qui respon moltes de les preguntes que es fan els estudiants.

De manera resumida les activitats realitzades i emmarcades en el Pla de promoció són les següents:

Pla de promoció	
Activitats d'informació	Dins de la UAB
	Punt d'Informació al campus
	Jornada de Portes Obertes
	Dia de la Família
	Visites específiques
	Fora de la UAB
Activitats d'orientació	Saló de l'Ensenyament i fires
	Visites a centres de secundària
	Pàgina web / Portal de Futurs Estudiants
	Butlletí digital e-autònoma
	Els Dissabtes de la Física
	Juga amb les Mates
	Programa Argó
Programa Itaca	
Estades de pràctiques	

3.2.1 Activitats d'informació

Dins de la UAB

L'Autònoma disposa d'un **Punt d'Informació** situat a la plaça Cívica. El punt ofereix informació sobre totes les qüestions relacionades amb l'Autònoma: estudis, informació acadèmica, organismes i activitats culturals i del món universitari en general, també d'altres universitats catalanes, de la resta de l'Estat i estrangeres. Al punt d'informació hi ha instal·lats ordinadors a disposició dels usuaris. Aquests terminals ofereixen tota la informació de la UAB i totes les possibilitats informatives de la xarxa Internet.

Les **Jornades de Portes Obertes** estan adreçades a estudiants de 1r i de 2n de batxillerat i de cicles formatius de grau superior. L'objectiu és facilitar el coneixement directe del campus i les característiques dels estudis que imparteix la UAB. Les jornades tenen lloc al començament de l'any i aquest curs 2004-05 s'han organitzat al voltant de 180 xerrades sobre tots els estudis i les titulacions que imparteix la UAB, distribuïdes en tres dies i complementades amb visites i activitats al campus. En total hi han assistit 18.000 estudiants, que representen el 48% de la població de l'últim any de secundària. També s'organitzen activitats al campus per al professorat de secundària que acompanya els estudiants per a informar-lo també de les propostes de la Universitat.

El **Dia de la Família** està adreçat a famílies d'estudiants de 2n de batxillerat i té l'objectiu de donar a conèixer el campus de la UAB, els estudis i els serveis que la universitat ofereix als seus estudiants. S'organitza un dissabte al llarg de la primavera i cada família pot escollir entre diversos itineraris de visita segons els seus interessos específics. Els itineraris són: Ciències de la Salut, Ciències Experimentals, Ciències Humanes, Ciències Socials, Enginyeries i d'altres visites específiques.

Fora de la UAB

Al llarg dels anys la UAB ha ampliat el nombre de fires i mostres en les quals és present per a informar de la seva oferta educativa. La cita més important continua sent el **Saló de l'Ensenyament** que té lloc cada primavera a Barcelona. En aquest espai, i al llarg de 3 o 4 dies, els futurs estudiants poden obtenir tota la informació relativa als plans d'estudis i serveis que ofereix la Universitat i poden connectar-se a la web mitjançant els terminals que hi ha disponibles.

Les **visites a centres de secundària** s'han ampliat en els darrers anys i les col·laboracions amb aquesta xarxa relacional s'han fet més estretes. El professorat universitari assisteix als centres per a explicar directament als estudiants de batxillerat el contingut i l'orientació dels diferents estudis de la UAB.

A la web institucional de la UAB, a la pàgina d'inici, destaca el **Portal de Futurs Estudiants**. Aquest lloc web presenta de manera ordenada tota la informació que pot interessar a un futur estudiant de la Universitat.

El **butlletí digital e-autònoma** és una actuació específica per a donar a conèixer la Universitat que s'envia als estudiants que han sol·licitat informació o a d'altres usuaris interessats a conèixer les últimes notícies en l'oferta d'estudis i serveis.

3.2.2 Activitats d'orientació

El sistema universitari ha canviat –i canviarà més en el futur immediat– i sovint els professors de secundària no coneixen en profunditat les característiques de les noves titulacions i dels nous plans d'estudis, sobretot si són de creació recent. La tasca d'orientació requereix un contacte més estret amb els centres d'educació secundària que la simple informació. Les accions en aquesta línia que han tingut més èxit són els cicles de conferències que es realitzen a la Facultat de Ciències, com **Els Dissabtes de la Física i Juga amb les Mates!**

Amb el **Programa ARGÓ** diversos professors de la UAB participen en la tutorització de treballs de recerca de batxillerat en col·laboració amb els tutors dels centres de secundària. Des del curs 2002-03 la UAB premia, a més, els millors treballs de recerca fets en el marc d'aquest projecte i ofereix beques als estudiants guanyadors en el cas que decideixin estudiar a la nostra universitat.

Cal destacar també el **Programa d'estada de pràctiques**, mitjançant el qual alguns estudiants de 2n de batxillerat tenen la possibilitat de cursar a la UAB la matèria optativa del seu currículum "Estada de pràctiques en empreses". Aquestes pràctiques estan habitualment lligades a la confecció del treball de recerca que han de presentar durant el darrer any d'estudis preuniversitaris i que realitzen en el marc del programa ARGÓ.

El **Programa ÍTACA**, amb una clara vocació social, que surt dels límits del que tradicionalment s'ha considerat la responsabilitat universitària, consisteix a apropar a la Universitat estudiants de 3r d'ESO que, per diverses causes, descartaven el seu accés a la universitat. És un programa en fase inicial i s'espera que s'anirà consolidant en els propers anys.

3.3 L'estudiant pregraduat

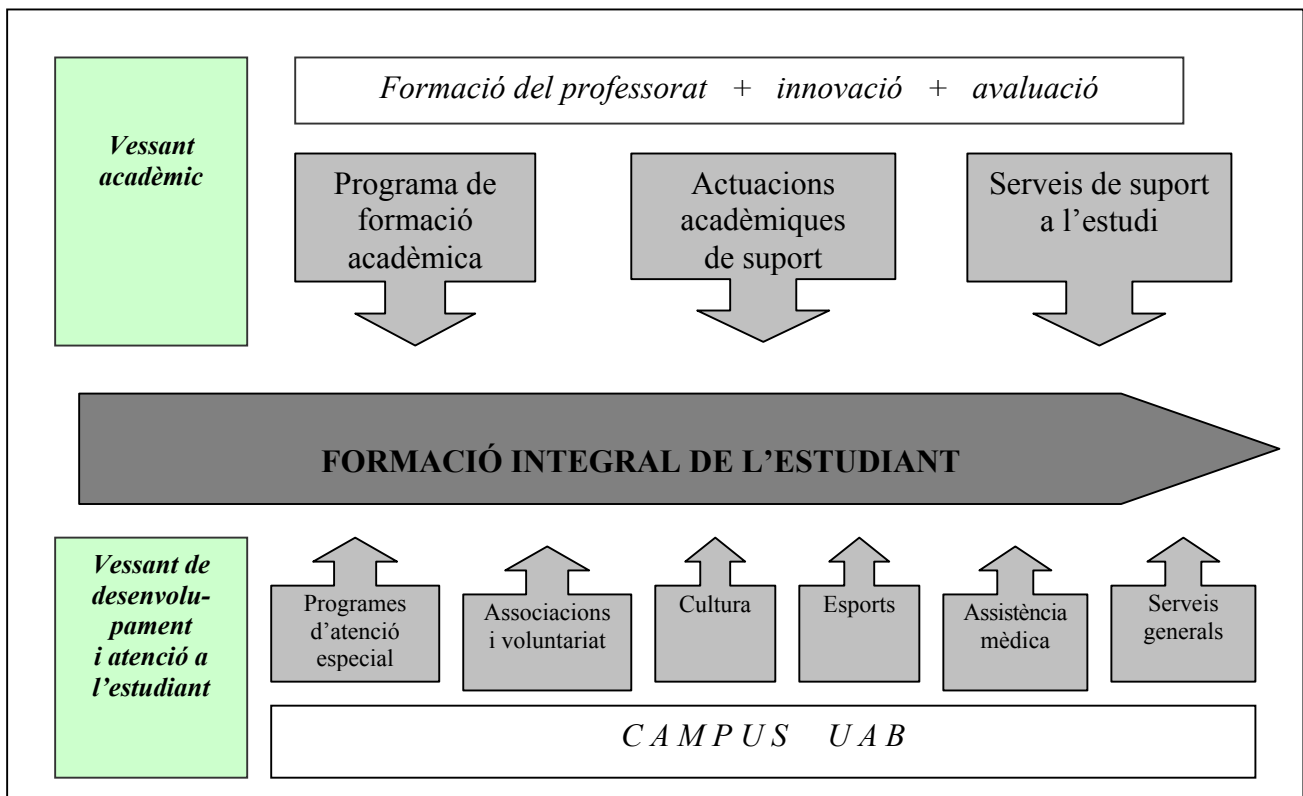
Tal com diu el Pla director, la UAB vol oferir “una docència de qualitat, integrada a Europa i al procés de construcció d'un espai d'educació superior, innovadora en els sistemes d'ensenyament i avaluació, centrada en les persones, amb una oferta docent flexible i pensada per a satisfer necessitats al llarg de tota la vida de les persones”.

D'acord amb aquesta definició, l'esforç més important fet per la nostra universitat durant els últims anys ha estat en la vessant acadèmica (part superior del gràfic), la qual cosa respon a una orientació més centralitzada i adequada a una línia estratègica comú. Cal, en aquest moment, no solament explicitar, sinó endreçar la vessant de desenvolupament i d'atenció personal.

El nostre model de formació integral està format per:

- El vessant acadèmic: està relacionada amb els programes de formació, el suport acadèmic i els serveis de suport a l'estudi.
- El vessant de desenvolupament i d'atenció a l'estudiant

Ambdós vessants es complementen en la **formació integral de l'estudiant** entesa com a desenvolupament de les capacitats academicoprofessionals i de les competències transversals (de comunicació, interpersonals, ètiques...).

3.3.1 Vessant acadèmic

Distingim les actuacions relacionades amb:

- A) El Programa de formació acadèmica, que constitueix el nucli de l'oferta;
- B) les activitats acadèmiques de suport, que completen aquesta formació;
- C) els serveis de suport a l'estudi, que són recursos a disposició dels estudiants per a facilitar el procés d'aprenentatge;
- D) les eines i estratègies transversals.

A) Programa de formació acadèmica

La UAB ha engegat tot un seguit d'accions estratègiques destinades a reforçar els programes de formació acadèmica i, també, a adequar-se, de manera progressiva, al nou paradigma docent que es deriva de l'apropament a l'espai europeu d'educació superior. Així, en els darrers anys, les línies d'actuació s'han centrat en el desenvolupament de diferents programes, com ara la reorientació de la metodologia docent cap a l'ECTS, la identificació de perfils de formació, la definició de competències dels graduats, l'oferta de pràctiques en empreses, i els plans de tutories d'acord amb les problemàtiques especials de centres i titulacions.

El curs 2003-04 la UAB va iniciar un pla de transformació de cinc titulacions d'acord amb el model d'acreditació de l'ECTS. Les titulacions van ser Matemàtiques, Geologia, Pedagogia, Relacions Laborals, i Art i Disseny. Aquest curs 2004-05 el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació ha posat en marxa el Pla pilot d'adaptació de titulacions a l'espai europeu d'educació superior (EEES). L'Autònoma hi participa amb 11 titulacions i 3 màsters. El Pla té l'objectiu de desenvolupar titulacions adaptades al futur espai europeu d'educació superior tant a nivell de grau (*bachelors*, equivalents a tres anys o a 180 crèdits de l'ECTS) com de postgrau (màsters de 2 anys o 120 crèdits de l'ECTS). Les propostes d'ensenyaments incloses en el Pla podran donar lloc a la concessió d'un títol propi de la Universitat que podrà ser acreditat per AQU Catalunya i reconegut per la Generalitat. El pla pilot fa compatible que els estudiants matriculats en estudis adaptats assoleixin la titulació homologada actualment quan completin el nombre de crèdits totals corresponents a aquesta titulació.

Un tret característic de la convergència europea és la *identificació dels perfils de formació*. Pràcticament totes les titulacions de la UAB han participat en els grups organitzats per l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA), per a consensuar un perfil de formació per a cada estudi. A més a més, en el marc del Pla pilot de la UAB, s'ha fet una definició, amb la màxima claredat, dels *curricula* d'acord amb d'un determinat perfil formatiu, que té diverses possibilitats d'orientació: el referent de les sortides professionals, el referent de la formació en les competències de les persones, i el referent propedèutic, és a dir, la preparació pel que vindrà després.

Un pas més, un cop identificats els perfils de formació i concretats els *curricula* de cada programa, és la *definició de les competències* que atorga cada matèria en concret en els diferents camps que s'han identificat:

Per a completar la formació professionalitzadora, la UAB ofereix als seus estudiants la possibilitat de realitzar *pràctiques professionals* compatibles amb els estudis en institucions i en empreses privades mitjançant programes de cooperació educativa. Dins de les pràctiques en empreses es pot diferenciar entre:

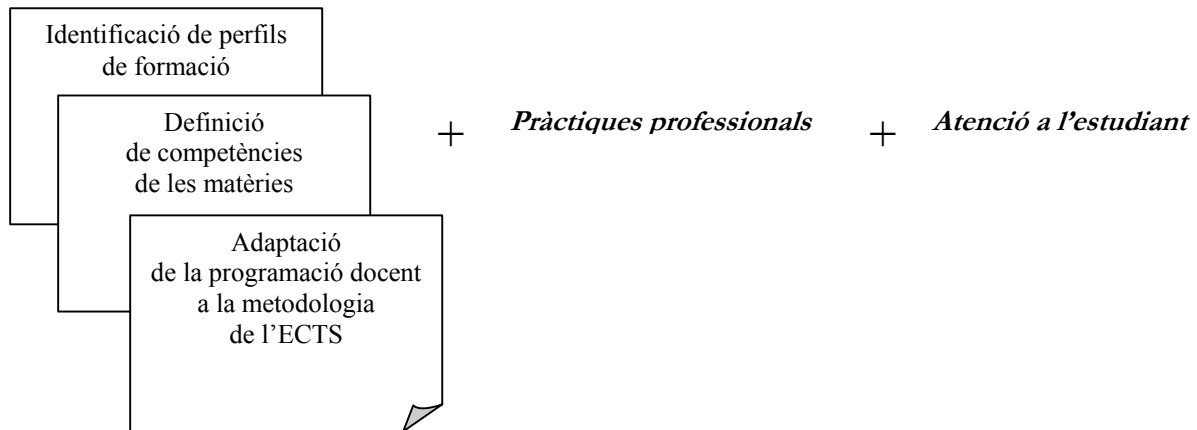
- Programes de pràctiques curriculars: són assignatures del pla d'estudis que es cursen en empreses o institucions públiques o privades i que es regulen per mitjà de convenis. Aquesta modalitat docent s'ha estès a la majoria de titulacions i s'ha incrementat el número de convenis. Per tal de gestionar aquesta activitat s'ha consolidat en alguns centres la figura del vicedegà de pràctiques externes.
- Programes de pràctiques no curriculars: és un programa gestionat pel servei Treball Campus que proporciona a l'estudiant pregraduat la possibilitat d'adquirir experiència professional abans de finalitzar els estudis (programes de cooperació educativa universitat-empresa).

El tutoratge individual de la progressió dels estudiants està també en l'esperit del canvi d'orientació metodològica. Diferents centres han estructurat *plans especials de tutories* i de reforç en algunes matèries,

especialment a l'ETSE i Ciències, per tal de millorar el rendiment acadèmic, com els casos de docència tutoritzada en les titulacions de Lletres i Psicologia. També hi ha plans especials per a col·lectius concrets, com ara esportistes d'alt nivell (Programa Tutoresport).

Programa de formació acadèmica

Reorientació de la docència

B) Actuacions acadèmiques de suport

Per a completar la formació dels estudiants s'han posat en marxa un seguit d'iniciatives:

- a) L'afavoriment del desenvolupament de les *competències instrumentals en terceres llengües* dels estudiants mitjançant l'augment de l'oferta de cursos adreçats als estudiants per part d'UAB Idiomes. Els idiomes que es poden cursar al Servei d'Idiomes Moderns de la UAB en règim de cursos ordinaris són: anglès, alemany, català, espanyol, francès, italià i japonès. Els cursos impartits al Servei d'Idiomes Moderns de la UAB tenen reconeixement com a crèdits de lliure elecció.

El curs 2003-04 es va iniciar un pla experimental d'orientació i de formació lingüística als estudiants de primer curs d'algunes titulacions, mitjançant el qual se'ls feia una prova de diagnòstic de nivell i se'ls ofería un servei d'autoaprenentatge tutoritzat. També s'han dut a terme les primeres convocatòries de les Proves Universitàries de Competència en anglès.

A partir del curs 2003-04 alguns centres han començat a programar docència en anglès en algunes assignatures.

- b) La *reordenació de l'oferta d'assignatures de lliure elecció*, que l'estudiant escull per a completar aquesta tipologia de crèdits, estructurada per eixos de coneixements, i que està destinada a afavorir la formació interdisciplinària i l'adquisició de competències transversals.
- c) La utilització àmplia de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC). El *Campus Virtual* ha estat l'aposta de la UAB per a implantar el model de docència bimodal. Aquest entorn ofereix un espai per a compartir materials docents amb eines d'informació, comunicació i interacció professor-estudiant. Des del curs 2003-04 el nombre d'assignatures que utilitzen el Campus Virtual ha augmentat un 30% (2.100 assignatures). A més es poden cursar assignatures de lliure elecció a distància ofertes en col·laboració amb altres universitats.
- d) La consolidació dels *programes d'intercanvi ERASMUS/SÈNECA*. En l'àmbit europeu, SÒCRATES-ERASMUS manté un alt nivell de participació: l'any 2002-03, es van acollir 1.139 estudiants Erasmus de 23 països europeus, i el curs 2003-04 el nombre d'estudiants de

la UAB que va participar en aquest programa va ser de 792, acollits en universitats de 22 països europeus. En termes relatius, la UAB se situa entre les universitats de l'estat espanyol que reben més estudiants estrangers.

- e) *La integració d'activitats culturals en l'àmbit acadèmic.* Cultura en Viu és el programa de dinamització cultural del Centre de les Arts de la UAB. El Centre de les Arts, pensat com un espai físic per a aglutinar tota l'activitat cultural universitària, ha esdevingut un marc per a connectar l'activitat cultural i l'activitat acadèmica. Un dels grans eixos d'actuació del programa de Cultura en Viu és el de suport a la docència i a d'altres iniciatives culturals. Durant els cursos 2003-04 es van realitzar 80 activitats de suport a la docència i 37 activitats de producció d'activitats institucionals.
- f) Els programes *d'orientació i informació en les transicions* acompanyen els estudiants en les adaptacions en l'entrada i en la sortida de la Universitat.

— *De la secundària a la universitat.* A més de les actuacions de promoció adreçades als estudiants de secundària que s'han comentat en l'apartat de l'estudiant de preaccés, la Universitat ha implantat aquests darrers anys tot un seguit de programes amb l'objectiu d'orientar-los al llarg del primer any a la Universitat. Les jornades de benvinguda i, posteriorment, les jornades d'acollida que s'organitzen a cada centre informen l'estudiant sobre el pla d'estudis, l'organització docent i els serveis de la UAB. Els plans de tutories de 1r any que s'han organitzat en diverses titulacions combinen l'assessorament individual en aquesta transició amb el seguiment del grup-classe per part d'un tutor. Altres actuacions són els cursos propedèutics o introductoris per als estudiants de primer curs en diversos centres, l'enquesta als alumnes per a recollir les seves motivacions i expectatives i per a identificar els perfils dominants, i les xerrades informatives amb relació als diversos programes on poden participar o als programes d'intercanvi.

— *La incorporació al mercat de treball* es prepara amb diverses iniciatives per part dels centres, com les trobades dels estudiants dels últims cursos amb empleadors i antics alumnes, o mitjançant el servei de Treball Campus, que proporciona pràctiques professionals paral·leles al pla d'estudis.

C) Serveis de suport a l'estudi

El tercer bloc d'aspectes que completen i faciliten el procés d'aprenentatge són aquells que proporcionen recolzament en les activitats de formació dels estudiants i els apropen a la gestió dels seus expedients acadèmics. Els principals serveis de suport són:

— *El Servei de Biblioteques.* L'orientació a l'usuari s'ha completat amb la certificació del Servei per la ISO 9001 que preveu la monitorització constant de la satisfacció de l'usuari. En aquests anys també s'ha produït un creixement constant dels m² de biblioteques i sales de consulta arreu del campus i s'ha ampliat l'horari per a donar servei, en una part significativa de les instal·lacions de les sales de consulta. A nivell de tot el campus, la Biblioteca de Ciències Socials està oberta les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any. Algunes biblioteques compten amb sales de treball en grup molt ben valorades pels estudiants.

— *Les aules d'informàtica.* Totes les facultats disposen d'aules d'informàtica que estan a disposició dels estudiants per a realitzar les pràctiques de docència i són assistides pels Serveis d'Informàtica Distribuïts (SID) en tots els centres. La xarxa informàtica de la UAB és la peça clau que estructura tots els recursos informàtics de la nostra universitat. Els sistemes informàtics instal·lats a les facultats, als serveis i a les unitats docents de fora del campus, amb un total de 7.000 estacions de treball, estan interconnectats mitjançant la xarxa i són renovats permanentment per tal d'abastar les necessitats informàtiques dels seus usuaris.

La xarxa de la UAB està integrada a la Xarxa d'Universitats Catalanes i a Internet per mitjà de l'Anella Científica de Catalunya.

— *Les aules d'autoaprenentatge.* Per a totes les persones que tenen dificultats per a mantenir un horari regular d'aprenentatge o que simplement prefereixen aprendre de manera autònoma, hi ha la possibilitat de seguir cursos d'idiomes en règim d'autoaprenentatge, mitjançant l'aula d'autoaprenentatge del Servei d'Idiomes Moderns o el Centre d'Autoaprenentatge de Llengües de la UAB, equipats amb tota mena de recursos i amb l'assistència de professors tutors.

Sense ser directament un servei de suport a l'estudi, *la gestió i la consulta, per part de l'estudiant, del seu expedient acadèmic* apropa l'administració a l'estudiant i li facilita els tràmits per a gestionar i conèixer la seva situació acadèmica. La UAB ha treballat per a oferir aquesta prestació als seus estudiants i ha implantat l'automatització i la consulta de l'expedient acadèmic per mitjà de la web. Des del curs 1996-97 els alumnes de la UAB han pogut formalitzar la seva matrícula mitjançant, primer, els caixers automàtics de l'entitat bancària i, actualment, per mitjà de la web. El curs 2003-04 el 85% de les matrícules de 1r i 2n cicle es van fer per aquest procediment. Els alumnes de 1r curs reben una citació per acudir a la Universitat i realitzen la seva matrícula de manera guiada a les aules d'informàtica.

La consulta i impressió dels expedients acadèmics també és una gestió que pot realitzar-se des dels caixers automàtics o via web. Actualment, a més, s'està treballant per tal que es puguin sol·licitar certificats i títols per la xarxa.

D) Eines i estratègies transversals

Per tal d'aconseguir el desenvolupament d'aquesta activitat acadèmica de màxima qualitat, orientada a satisfer les necessitats de formació de les persones i d'atendre les demandes socials, la Universitat ha desenvolupat les **eines i estratègies** transversals necessàries.

1. Formació del professorat

En el marc dels canvis en la metodologia pedagògica que ha comportat l'EEES, s'ha creat l'IDES (Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior) com a unitat responsable d'organitzar la formació del professorat universitari i d'impulsar la innovació i la reorientació de la docència. Paral·lelament, s'ha posat en marxa un pla de formació global per a la funció docent del professorat novell, amb metodologies docents i que es completa en un projecte d'una assignatura. A partir d'aquesta experiència, es vol establir un pla per acreditar la formació del professorat en la seva funció docent.

També s'ofereix formació per a orientar la docència del professorat del Projecte pilot, d'acord amb el model de l'ECTS, i cursos a tot el professorat de la UAB.

2. Innovació

Les transformacions organitzatives i de plantejament docent que s'estan assumint a la Universitat necessiten pautes clares perquè centres i departaments s'orientin correctament des del primer moment. En aquesta línia l'IDES ha elaborat un Manual d'adaptació de les titulacions a l'EEES a partir de les experiències que ja s'han dut a terme per part de les titulacions que participen en el Pla pilot. També s'han posat a disposició dels responsables docents i del professorat en general un seguit de recursos per a l'adaptació de matèries i estratègies docents com ara: criteris per al disseny de programes i plans d'estudi, com refer el programa d'una assignatura, o el *portfolio* com a eina docent.

Des de la Universitat s'incentiva i s'assessora el professorat per a preparar projectes d'innovació docent per a les convocatòries anuals del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació. A més, la UAB du a terme convocatòries internes amb els mateixos objectius. Des de l'any 2000 s'han posat en marxa 83 projectes de millora de la qualitat docent que han implicat la participació d'un total de 430 professors de la UAB.

3. Avaluació

L'eina fonamental en tot procés de millora de qualitat és l'avaluació. Com a instrument genèric, s'aplica en tots els processos de gestió que impliquen un seguiment de les actuacions planificades. En aquesta línia,

n'és una bona mostra el rendiment de comptes anual que fa el rector al claustre, en el qual es detalla què s'ha fet en cada un dels 39 objectius concrets en què es desenvolupa el Pla director 2002-06.

Com a procés específic, la UAB participa en el Programa d'avaluació de les titulacions que coordina l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. Tal com s'ha dit en la primera part d'aquest informe, des de l'inici d'aquestes avaluacions s'han revisat el 90% de les titulacions, el Servei de Biblioteques, i el procés d'accés a la Universitat i el d'inserció al mercat laboral. Els estudiants han estat presents en els comitès d'avaluació interna i han participat directament en les valoracions sobre la qualitat de la titulació. Per tal d'estendre aquesta participació entre el col·lectiu d'estudiants s'han organitzat grups de discussió amb alumnes de tots els cursos per a incloure els seus punts de vista i arguments.

El model d'avaluació docent del professorat de la UAB que s'aplica per a l'obtenció del tram docent autònom també considera la implicació del professorat en la millora de la qualitat docent universitària i la satisfacció dels estudiants amb la docència rebuda. La mesura de la satisfacció de l'estudiant per mitjà d'enquestes té una llarga tradició a la Universitat i, actualment, s'està implantant una enquesta complementària en la qual el professorat fa una autoavaluació de la seva docència i de la interacció amb el grup-classe.

4. L'Observatori de Graduats

L'Observatori de Graduats és una eina que permet a la Universitat fer un seguiment de la situació professional dels seus titulats. L'objectiu principal de l'Observatori és aportar informacions que permetin la reflexió sobre l'assoliment dels perfils formatius que les titulacions han definit, per afavorir una millora en la qualitat dels continguts curriculars, més adaptats a les demandes reals de societat.

El coneixement de la inserció laboral dels graduats permet, també, dissenyar accions per afavorir la transició de l'ensenyament superior al món del treball.

Actualment l'Observatori de Graduats està elaborant informes sobre la inserció dels titulats de totes les titulacions de la UAB, en especial de les que formen part del Projecte pilot, molt centrades a tenir una visió clara del perfil professional i de les competències, habilitats i coneixements que declaren els mateixos titulats per mitjà de les entrevistes dutes a terme. Aquests informes són eines de treball per als coordinadors de les titulacions a l'hora de definir els nous perfils formatius que demana l'EEES.

En alguns casos, a partir dels informes elaborats s'han realitzat reunions d'acadèmics amb empleadors per contrastar els resultats obtinguts.

3.3.2 Vessant de desenvolupament i d'atenció als estudiants

L'estratègia que segueix la UAB per dur a terme **activitats relacionades amb el desenvolupament i l'atenció als estudiants** passa per una proposta àmplia de serveis en el marc del nostre campus. Les propostes van adreçades a facilitar la integració d'aquests i la seva participació en la vida de la universitat, i a la projecció de les inquietuds personals cap a activitats socials, culturals o associatives. L'oferta d'aquestes activitats implica el desenvolupament personal dels estudiants en els diferents àmbits de formació més enllà de l'estrictament acadèmic i professional.

3.3.2.1 Programes d'atenció especial als estudiants

La Universitat té en marxa diferents programes pensats per a donar resposta a les diferents necessitats dels estudiants o de col·lectius amb situacions especials.

— El *Servei d'Assessorament d'Estudiants* s'ha constituït per donar resposta a consultes dels estudiants pel que fa a l'aplicació de la normativa de la UAB, per tant té clarament un vessant d'informació general. El servei atén les preguntes dels estudiants sobre el funcionament intern, assessora quant a la presentació de queixes o recursos als òrgans assessors, i s'ocupa de difondre els canvis de normativa.

— El *Programa d'assessors d'estudiants* té com a objectiu la integració de l'estudiant novell en la dinàmica quotidiana de la universitat, mitjançant l'acompanyament d'estudiants "senior" i la participació en activitats que els ajudin en la seva formació integral.

— El *Programa de suport a projectes d'estudiants* que facilita la realització de totes les activitats proposades pels estudiants. El programa té un component d'assessorament (espais utilitzables, captació de recursos externs, etc.), un component de suport tècnic (organització d'actes, material necessari) i un component d'ajut econòmic.

— El *Programa de dinamitzadors de centre* destina un becari a cada centre amb la funció de dinamitzar la participació dels estudiants en les activitats del centre i del campus, i per a detectar i recollir necessitats i queixes.

— El *Programa d'atenció als estudiants estrangers* s'ocupa de la benvinguda i l'acollida dels estudiants procedents de fora de l'Estat espanyol. L'objectiu és informar-los del funcionament de la Universitat i dels serveis que aquesta els ofereix, canalitzar els problemes administratius amb què es troben, i integrar-los en el medi cultural, social i històric.

— El *Programa d'integració d'universitaris amb necessitats especials (PIUNE)* compta amb un equip d'acompanyants voluntaris i amb una aula adaptada. Aquest programa és el fruit de la preocupació de la UAB perquè els estudiants amb necessitats especials tinguin les mateixes possibilitats de desenvolupar la seva vocació acadèmica que la resta d'estudiants. En aquesta línia, s'ha fet un esforç important per a facilitar-los l'accés a qualsevol indret del campus, eliminant les barreres arquitectòniques i mitjançant la Fundació Autònoma Solidària (FAS).

— El *Punt d'Informació* ubicat a la plaça Cívica està orientat a proporcionar informació precisa sobre qualsevol tema. Un servei similar el facilita el suport telemàtic *UAB, diguen!*. I a l'Edifici d'Estudiants, el *Punt de Serveis* informa sobre les activitats organitzades per Cultura en Viu i Centre de les Arts.

3.3.2.2 Associacions i voluntariat

Per tal d'afavorir la participació dels estudiants en els òrgans de govern de la Universitat s'ha creat la pàgina web www.laxarxa.es per mitjà de la qual els mateixos estudiants participen en la difusió de la informació que consideren més rellevant i la relacionada amb l'activitat de les assemblees i associacions.

La UAB manté un programa de voluntariat que gestiona la Fundació Autònoma Solidària (FAS). Entre els objectius de la FAS hi ha:

- Dissenyar i gestionar programes per a satisfer les necessitats especials i la plena integració social dels col·lectius que no tenen garantida la igualtat d'oportunitats dins de la comunitat universitària.
- Promoure el voluntariat entre els universitaris per a contribuir a la seva formació humana global en els valors de la solidaritat, la tolerància, la convivència, la llibertat i la justícia.
- Promoure activitats i programes de solidaritat internacional, cooperació al desenvolupament i ajuda humanitària.

3.3.2.3 Serveis culturals

Un tret distintiu de la nostra universitat és el nostre model de promoció cultural, que té en compte la condició essencialment formativa de l'àmbit en què s'inscriu i procura un equilibri òptim entre diversos factors com ara la promoció del consum de cultura entre la comunitat universitària, l'interès divulgatiu de les activitats programades, l'apropament dels estudiants als processos de creació artística, la seva participació activa en l'organització i programació d'actes o la connexió entre els programes acadèmics i l'activitat cultural. Aquest model es desenvolupa per mitjà de dos programes indissociables: Cultura en viu i Centre de les Arts.

— *Cultura en viu* és el programa que impulsa i coordina les activitats culturals de la UAB, alhora que les gestiona i les produeix. Les seves línies d'actuació són:

- El suport a la creació artística de la Universitat per mitjà del manteniment de diverses aules artístiques

- La difusió i promoció cultural
- La producció d'activitats culturals
- L'oferta de cursos i activitats com a complement formatiu i docent dels estudiants.

— El *Centre de les Arts* té la missió d'abastar, coordinar i establir relacions entre les activitats artístiques més pràctiques que es duen a terme a la UAB, realitzades fonamentalment per Cultura en viu, i les activitats més teòriques que es duen a terme en les facultats i departaments, a partir d'un programa formatiu basat en la interdisciplinarietat i en la transversalitat.

3.3.2.4 Serveis esportius

La Universitat vetlla pel foment de la pràctica de l'esport i impulsa la participació dels estudiants en les activitats esportives de lleure o de competició que s'organitzen en el marc del Servei d'Activitat Física (SAF) i dels clubs esportius.

El Servei d'Activitat Física atén les necessitats de pràctica esportiva dels estudiants i, a més, representa la universitat en les competicions de caire estrictament universitari. Els cinc clubs esportius existents actualment (korfball, waterpolo, bàdminton, submarinisme i arquers) promocionen l'activitat federativa que duen a terme.

3.3.2.5 Serveis assistencials

L'atenció sanitària bàsica al campus de Bellaterra es fa per mitjà del *Servei d'Atenció Sanitària (SAS)* que atén tots els membres de la comunitat universitària.

De manera més específica, la *Unitat d'Assessorament Psicopedagògic* s'ofereix a tots els estudiants per a atendre les necessitats d'aprenentatge i d'orientació en els àmbits educatius, socials, professionals i vocacionals. En l'àmbit de la formació organitza cursos sobre aspectes relacionats amb l'estudi i l'aprenentatge, l'afrontament de l'ansietat davant els exàmens, tècniques específiques d'estudi, etc. En l'àmbit de l'orientació ofereix assessorament individual confidencial, orientació vocacional, millora del rendiment acadèmic, etc. Igualment, si detecta casos que necessiten tractament mèdic, els desvia al SAS. Hi ha la voluntat d'ampliar el camp d'actuació d'aquest servei sense restringir-lo al casos problemàtics.

3.3.2.6 Serveis generals

En el rerefons de tota l'organització del campus, els serveis generals a la comunitat universitària proporcionen el suport necessari per a facilitar la vida al campus i fer-la tan autònoma com sigui possible. Així, la UAB treballa perquè els *transports públics* d'accés al campus millorin i s'ampliïn les connexions amb les àrees de procedència dels estudiants. Cal dir que s'ha aconseguit un increment d'aquests accessos any rere any. A més, el campus compta amb un sistema de *transport intern* gratuït. També s'informa d'ofertes de *transport compartit* per accedir als diferents campus universitaris.

Per una altra banda, el servei d'*habitatge* al campus de Bellaterra està gestionat per la societat Vila Universitària, participada per la UAB. El campus té un bon nombre d'infraestructures i serveis destinats a l'allotjament dels estudiants. La *vila universitària* és un conjunt residencial de 632 apartaments situat al campus amb una capacitat per a 1.790 persones. La UAB però, també assessora en la cerca d'habitatge fora del campus i per mitjà d'una *Borsa d'Habitatge*. El programa *Viure i conviure* ofereix als estudiants la possibilitat de compartir gratuïtament el pis amb una persona gran.

Al campus de Bellaterra també s'hi troben nombrosos punts de restauració amb serveis de bar, autoservei, restaurant o pizzeria. Estan gestionats en règim de concessió i supervisats pel Servei de Restauració de la UAB. Actualment se serveixen uns 4.500 menús diaris a més d'altres ofertes com ara entrepans, pizzes i plats combinats. La major part dels punts de restauració ofereix servei de les 8 a les 19,30 hores.

3.4 L'estudiant postgraduat

L'estudiant postgraduat engloba dues tipologies diferents. Per una banda hem de considerar l'estudiant que està cursant estudis de postgrau (doctorat o altres programes de postgrau) i, per una altra banda, els antics alumnes de la UAB als quals es pot oferir formació continuada al llarg de la seva vida.

En els darrers anys, i partint d'una situació en què es prestava atenció, bàsicament, als estudiants de pregrau, s'han invertit molts esforços per apropar-se a l'estudiant de preaccés per mitjà del Pla de promoció ja esmentat. La Universitat, per tant, s'ha orientat de manera prioritària a la captació d'estudiants en els centres de secundària.

Pel que fa a l'etapa de postgraduats, en canvi, les actuacions estratègiques s'han adreçat, sobretot, a augmentar la qualitat dels programes oferts, a potenciar els programes d'atenció als estudiants estrangers cada cop més nombrosos i a reforçar els programes de formació de becaris d'investigació (beques FPI) per mitjà de convocatòries internes.

Les actuacions en la fase de postgrau se centren en l'oferta acadèmica i les accions de suport a l'estudiant d'aquesta fase.

1. Oferta de formació

L'oferta d'estudis de postgrau que ofereix la UAB per mitjà de l'Escola de Postgrau està formada per programes de doctorat i estudis de formació continuada. Els programes de doctorat estan destinats a la formació de professors i investigadors del màxim nivell per tal que abordin els coneixements d'avantguarda.

Els *programes de doctorat* també acullen alumnes que no arribaran a doctorar-se, però que amb l'assoliment d'alts nivells de coneixement poden obtenir una diplomatura d'estudis superiors especialitzats o un màster d'iniciació a la recerca, títols propis de la UAB. Actualment la UAB ofereix 79 programes de doctorat dels àmbits de les ciències de la salut, de les ciències experimentals, de les tecnologies, de les ciències socials i de les humanitats, dels quals 38 han obtingut la Menció de Qualitat del Ministeri d'Educació i Ciència, i és una de les universitats de l'Estat espanyol que compta amb major nombre de doctorats de qualitat.

D'altra banda, l'Escola ofereix estudis de *formació continuada* –al voltant de 300 cada curs–, en els quals s'inclouen màsters –cursos d'un mínim de 320 hores– i diplomatures de postgrau –d'un mínim de 180 hores–, concebuts com una formació dirigida cap a la pràctica professional, a més d'un gran nombre de cursos d'especialització, que donen lloc a certificats i que tracten temes més puntuals sobre aspectes molt diversos de la cultura, la ciència i la tecnologia.

En els darrers anys s'ha restaurat un edifici modernista en el complex d'instal·lacions de l'Hospital de Sant Pau, en ple centre de Barcelona, la Casa Convalescència, on s'imparteixen majoritàriament postgraus en ciències de la salut i la vida. Aquest equipament, amb una superfície de 6.245 m² distribuïts en tres plantes i soterrani, disposa d'aules i sales totalment equipades amb tecnologia multimèdia.

Els programes de postgrau que ofereix la UAB poden ser presencials, semipresencials o a distància, i s'adapten, així, a les necessitats dels seus destinataris. La UAB ha constituït amb la Universitat d'Alacant, la Universitat Carlos III de Madrid i Santillana, l'*Instituto Universitario de Postgrado*, amb la finalitat d'oferir màsters d'excel·lència per mitjà de la xarxa Internet.

Una combinació d'estudis de postgrau i pràctiques en empreses i institucions és el Programa CITIUS, compartit amb la Universitat Autònoma de Madrid. Aquest programa és un curs d'iniciació professional a l'empresa amb el qual s'oferix la possibilitat de realitzar, durant un any, pràctiques remunerades tutelades a les empreses associades al Programa. Estan adreçades a tots els alumnes que hagin finalitzat els seus estudis i que vulguin posar-se en contacte amb el món de l'empresa.

Finalment, les Jornades Doctorials promouen la inserció dels doctors en el mercat laboral mitjançant l'organització de trobades amb empleadors per donar a conèixer les possibilitats d'inserció professional d'aquest perfil de formació i explicar els coneixements, les capacitats i les habilitats adquirits per un estudiant d'aquestes característiques.

2. Accions de suport

Els antics alumnes de la UAB poden accedir a un conjunt molt interessant de serveis, ofertes i descomptes per mitjà de l'*Associació d'Amics de la UAB* que ofereix els avantatges següents:

- Accés al Servei de Biblioteques.
- Condicions especials per als cursos d'UAB Idiomes.
- Utilització del Servei d'Activitat Física.
- Participar en la borsa de treball de Treball Campus, que permet la possibilitat d'accedir com a candidat a processos de selecció per a llocs de treball o de pràctiques (programes de cooperació educativa universitat-empresa). Així mateix Treball Campus és centre col·laborador del Departament de Treball i Indústria.
- Descomptes a teatres, museus i d'altres activitats culturals.
- Condicions especials sobre cursos de postgrau i màsters.
- Correu electrònic gratuït, assistència a cursos, conferències i tertúlies, etc.

Aquest curs, l'Associació d'Amics posa en funcionament una Borsa de Treball Sènior i el projecte Orla Virtual per a presentar en xarxa l'oferta de postgraduats.

En la fase de postgrau, l'objectiu principal de la Universitat ha de ser fidelitzar els antics estudiants de manera que esdevinguin un dels principals prescriptors socials de la institució. Al mateix temps, l'estudiant postgraduat ha d'esdevenir el mirall que proporciona la informació per a millorar el programa de formació del qual és resultat, això implica una relació i un enriquiment mutu i constants entre la universitat i els seus graduats. Cal dir, en aquesta línia, que s'ha pogut constatar, per mitjà dels estudis de l'Observatori de Graduats, que la consideració que tenen els postgraduats sobre la UAB és molt bona. Hores d'ara comptem amb uns índexs de valoració positiva de la institució que s'acosten al 95%. Cal, doncs, dedicar més esforços a organitzar un programa d'antics alumnes que assumeixi la importància de continuar mantenint el vincle en termes de valor afegit i, en aquest programa, han d'intervenir de manera directa les facultats que són els referents directes pels postgraduats. Els postgraduats de la UAB poden esdevenir els principals prescriptors socials de la institució i poden ajudar a tancar el cercle iniciat amb la fase de preaccés.

4. Àrees de millora i propostes

Fase de preaccés

- Elaborar una informació més precisa sobre les habilitats i els coneixements bàsics per a cursar determinats estudis, de comú acord amb els equips de professorat de secundària.
- Apropar més totes les actuacions de la UAB als centres i al professorat de secundària (Programa UAB Mentor de Centre).
- Protocol·laritzar les accions específiques destinades als estudiants estrangers.
- Desenvolupar actuacions de promoció adreçades a altres col·lectius diferents de l'estudiant de secundària, com ara els graduats que volen cursar una segona titulació, la gent gran o els més grans de 25 anys.

Fase de pregraduats

- Cercar mecanismes per a implicar més i responsabilitzar els estudiants en la seva formació acadèmica i formativa global. Això passa, també, per implicar-los més en les actuacions dins la UAB.
- Adequar les infraestructures per a disposar d'espais reduïts de treball personal per a grups petits d'estudiants. En el camp de l'accés a la xarxa caldrà generalitzar el sistema *wireless* i facilitar-hi l'accés dels estudiants mitjançant equips portàtils.
- Organització de la docència: adequar els horaris i calendaris acadèmics a les necessitats particulars dels estudiants de cada titulació.
- Dissenyar un pla d'acció tutorial que diferenciï entre la tutoria acadèmica (lligada a la nova manera de treballar) i la tutoria personal (lligada a l'evolució acadèmica global de l'estudiant).

Fase de postgraduats

- Dissenyar i posar en marxa el Programa d'antics alumnes

Un aspecte transversal que cal integrar i millorar és la comunicació global de la universitat envers l'estudiant. Es detecta un desconeixement per part de l'estudiant dels circuits interns que revela una manca d'informació assimilada sobre quins són els serveis i les prestacions de què disposa i que li ofereix la universitat.